

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

A 290

Splošno delovsko-napredno izobraževalno-
prilagodilno in podporno društvo
Ljubljana
Laibach
Allg. Arbeiter-Fortbildungs-Rechnungswesen
und Unterstützungs-Verein

A 290

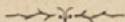

4. II. 59. / 246

Pravila

splošnega delavskega napredno-izobraževalnega,
pravovarstvenega in podpornega društva

za Kranjsko.

Namen društva.

§ 1. Društvo ima namen, izključno političnih vprašanj, z predmeti duševnih in materijelnih sredstev delavskega stanu omogočiti napredno izobražbo članov, dajati varstvo v pravnih zadevah in podpore v slučajih potrebe.

§ 2. Društvo skuša ta namen doseči:

- 1.) Z predavanji občekoristne i vednostne vsebine.
- 2.) Z poučevanjem v praktičnih in obrtnih vednostih, elementarnim poukom i. t. d.
- 3.) Z napravo knjižnice in držanjem časopisja v porabo članom.
- 4.) Z duševno pospešujočimi in obrta zadevajočimi pogovori.
- 5.) Z ustmenim ali pismenim sporazumljenjem z društvu z jednako goječimi nameni radi mejsebojne podpore in ravnanja z člani.
- 6.) Z brezplačnimi posredovanji dela in službe za člane.
- 7.) Z dajanjem pravovarstva v dajanji ali deloma posojili denarnih sredstev, zagovornikov ali poverjenikov v pravnih zadevah, izključno navadnih hudodelstev.

8.) Z dajanjem podpore potujočim in pomoči pom članom po meri nahajajočega se zaklada.

9.) Z priredbami zabavnih večerov in veselic.

§ 3. Sredstva se dosežejo:

1.) Z upisnino;

2.) Skozi redne doneske članov, katero višočino z predlogom društvenega vodstva občni zbor določi;

3.) Od zapuščin, darili i. t. d.

§ 4. Društvo ima svoj sedeš v Ljubljani in njegovo delovanje se razteza čez vse Kranjsko.

§ 5. Da se omogoči društveno delovanje sme društvo, oziraje se na § 4. do 9. in 10. društvenega zakona od 15. novembra 1867 št. 134 drž. zak. v društvenem okraju (kronovina Kranjska), kjer se mu potrebno zdi in je v interesu članov ležeče, vstanoviti podružnice in vplačevalnice.

Delavska društva, katera goje jednake ali podobne namene in store predstoječa pravila svojim ter z vsim imetjem in inventarom pristopijo, se lahko kot podružnice vstanovijo (konstituirajo).

Udnina.

§ 6. Društvo obstoji iz rednih, podpornih in častnih članov. Sprejem članov vrši se skozi odbor ali v to postavljeno osobje (podružničnih vodjev). Odbor je opravičen članom, kateri bi utegnili društvenim interesom škodovati sprejem zabraniti, ali pa če se je že primeril skozi v to postavljeno osobje istega črtati.

Kot redni član vsprejme se vsaka v delu ali službenih razmerah stoječa osoba.

Podporni člani so *a)* oni, kateri v prospeh društva, naj si bode duševno ali materjelno, delujejo in *b)* kateri vplačujejo znesek, ki pa ne sme biti pod 3 fl. na leto in se mora isti zmirom pol leta naprej plačati.

Sprejem podpornega člana zgodi se z objavo pri društvnem predsedniku.

Častni člani so iste osebe, katere so si za društvo posebne zasluge pridobile ali na kak drug način v prospeh delavskih interesov delovale in so isti imenovani od občnega zbora.

Dolžnosti in pravice članov.

§ 7. Redni člani morajo pri vsprejemu plačati 20 kr. vpisnine. Tekoči mesečni donesek znaša za sedaj 21 kr., od katerega odpade polovica napredno-izobraževalnemu, druga polovica pa pravovarstvenemu in podpornemu zakladu. Članom, katerih domovje je od društva odaljeno, jim je na prosto voljo, celi mesečni donesek, ali pa samo polovico za pravovarstveni in podporni zaklad vplačevati. Člani so dalje dolžni tekoče mesečne doneske redno uplačevati, kakor tudi shode, diskuzije, predavanja i. t. d. obiskovati, se vsim sklepom zborovanj podvreči in društvena pravila v vsih točkah spolnovati.

§ 8. Redni člani, kateri plačujejo celi donesek, imajo od dne pristopa v društvu pravico vsa v § 2. ad 1, 2, 3, 4 in 7 natančneje označena, izobraževalna sredstva vporabljeni, nasprotno imajo vsi člani pravico se vsih od društva prirejenih shodov in veselic vdeleževati glasovalno, aktivno in pasivno volilno pravico imajo le redni in v § 6. pod b) označeni člani.

§ 9. Pravico na pravovarstvo imajo le oni člani, kateri so najmanj 6 mescev društveniki tega ali jednega društva. Na pravnih slučajih, katera izhajajo iz časa ko prosilec še ni bil član se ne jemlje ozir. Odbor je pa opravičen v izvanrednih slučajih, posebno v obrtnih prepirih, ali če se prosilec zaveže, stroške povrniti, od te odredbe odstopiti.

§ 10. Pravico na podporo z izjemo potovalne podpore imajo le oni člani, kateri so bili najmanj jedno leto pri temu ali enakemu društvu. Z odborovim sklepom sme se podpora le pri ozira vrednih slučajih izplačati.

§ 11. Podporni člani (§. 6 lit. a) in častni člani imajo jednake pravice kakor redni, z izjemo glasovalne aktivne in pasivne volilne pravice in v § 9. in 10. navedenih slučajih.

§ 12. Člani, kateri hočejo vporabiti pravovarstvo, morajo svojo zadevo predložiti odboru, kateri isto pretehta in potrebno za pravovarstvo ukrene. So pa okolščine in pravdna zadeva po slišanji pravnega prijatelja

dvomljive nravi, sme odbor člana z njegovimi pravnimi zahtevami odvrniti.

Če se prepir ali pravdna zadeva v korist člana dožene, sme se od člana zahtevati, da povrne društvu popolnoma ali deloma nastale stroške.

Izstop.

§ 13. Izstop zgodi se prostovoljno po odpovedi ali neprostovoljno vsled neplačevanja rednih mesečnih doneskov skozi 3 mesce, ali po izključenji radi trpkega prestopa pravil ali dolžnosti proti društvu. Zopet vstopivši član smatra se kot novosprejeti. Izključenim članom dovoli se zopetni pristop le po predlaganimi zahtevami odbora.

Premoženje in oskrbnjištvo.

§ 14 Društveno premoženje obstoji iz napredno-izobraževalnega, pravovarstvenega, podpornega in nadomestnega zaklada, katero se nabira po § 3. navedenih dohodkih. Vsaki zaklad oskrbuje svoje izdatke in se posebej poračunajo.

Ko bi v prvih dveh zakladih zmanjkalo denarja, pokriva se z nedomestnim zakladom, kolikor sredstva dopuščajo.

V istega se iztekajo:

- a) vse upisnine;
- b) 10% dohodkov gornjih dveh zakladov;
- c) vsi v § 3. ad 3 in 4 navedeni dohodki.

§ 15. Iz nadomestnega zaklada pokrivajo se vsi stroški za plače, remuneracije, stanovanje, kurjava, razsvetljava i. t. d.

Odbor je opravičen v slučaj potrebnosti na § 14. lit. b označene obresti zvišati ali znižati

§ 16. Društvene zadeve oskrbe se:

- a) skozi društveno vodstvo;
- b) skozi podružnice in njih vodje;
- c) skozi občni zbor.

§ 17. Društveno vodstvo obstoji z predsednika, njega namestnika, blagajnika in njega namestnika in iz deset članov in pet nadomestnih mož obstoječega odbora, kateri se volijo od občnega zbora za dobo jednega leta.

Občni zbor zamore po potrebi število odbornikov zvišati ali znižati. Odbor voli iz svoje srede dva zapisnikarja in razdeli druge odseke med člane. Odbor je sklepčan če je polovico članov navzočih.

§ 18. V delokrog odborov spadajo vsa oskrbnjiška dela, če niso izključno kompetenci občnega zbora podvržene.

Če odbor sam ne more vsa oskrbnjiška dela premagati, je opravičen posamezne funkcionarje ali tudi druge osebe proti remuneraciji ali stalni plači nastaviti, dalje ima tudi pravico poverjenike v pravnih zadevah imenovati, ter ima pravico z dve tretine večino poverjenika ali odborovega člana, kateri se s kako koli nepristojnostjo zakrivi, takoj k odložitvi njegove stopnje prisiliti.

Odborov član, kateri brez posebnega opravičevalnega vzroka trikrat zaporedoma k seji ne pride, se kot izstopivši smatra.

§ 19. Društvo je od predsednika ali njega namestnika v notranjih in vnanjih zadevah zastopan. Pisanja in oglasila potrebujejo do veljavnosti predsednikovega in zapisnikarjevega, v denarnih zadevah tudi blagajnikovega podpisa.

§ 20. Kontrolna sekcija obstoji iz treh članov, katera ima oskrbnjiška dela čuvati, in je vsaki čas opravičena vse v to spadajoče knjige in spise pregledati, blagajno revidirati; mora pa takoj pri kakšnih nerednostih predsednika o tem opozoriti. Posebno mesečne in letne račune pretehtati in o njih pri občnem zboru poročati. V ta namen smejo člani te sekcije pri vsih odborovih sejah in z njih izvirajočih komitejev navzoči biti.

Shodi.

§ 21. Redni občni zbor vrši se po navadi po preteku društvenega leta in sicer v mescu januarju. Njemu so podvržene:

- 1.) Zaslišanje računskega poročila in sklepanje čez letni račun;
- 2.) Volitev društvenega vodstva in kontrolne sekcije;
- 3.) Določilo mesečnih doneskov članov;
- 4.) Predružačenje pravil;
- 5.) Imenovanje častnih članov.

§ 22. Izvanredni občni ali društveni zbori zamo-rejo se po sklepu odbora po potrebi sklicati. Nadomestne volitve vrše se tako pri vsakemu takemu zboru. Razven tega je odbor opravičen v vsih krajih Kranjske sklicati tako imenovane potovalne ali javne shode.

§ 23. Veljavni sklepi se lahko pri vsakemu zboru ali odborovi seji z navadno večino glasov store, predru-gačenje pravil pa samo pri občnem zboru, če dve tre-tini navzočih zato glasuje.

§ 24. Iz društvenih razmer nastali prepiri se v to postavljeno in iz petih članov obstoječe razsodišče ve-ljavno poravnajo. Vsaki prepirajoči del si dva razsodiška odbornika voli in ti volijo petiga za predsednika. Pri enakosti glasov odloči žreb. Razsodiški odbor izvršuje svoje sklepe z absolutno večino glasov; pri enakosti glasov odloči glas predsednikov. Proti odločbi razsodišča se ne more sklicevati.

Razpust.

§ 25. V slučaju razpusta jednega ali drugega dela delavskega napredno-izobraževalnega pravovarstvenega in podpornega društva pripade ostala imovina še obsto-ječemu delu. Razpusti se pa celo društvo, izroči se imo-vina štirim voljenim članom društva. Ta odbor ima pre-moženje pri kranjski hranilnici toliko časa plodonosno vložiti, dokler se zopet tako ali temu podobno društvo

ne vstanovi, ter ta paragraf nejizpremenjen v svoja pravila sprejme. Če se po preteku petih let ne vstanovi tako društvo se ima celo premoženje med bivše delanezmožne in invalidne postale člane tega društva razdeliti. Sklepe razpustu jednega ali družega dela, kakor tudi celega društva more se samo v ravno ta namen sklicanemu občnemu zboru skleniti in mora dve tretini navzočih zato glasovati. Čez inventar in knjižnico ima samo odbor določiti.

§ 26. Društvo pridržuje si pravico po § 10. društvenega zakona z drugimi društvi, ki goje jednake namene, omogočiti zvezo.

§ 27. Podružnica more se v smislu § 5. pravil in po sklepu društvenega odbora vstanoviti, če se za podružnico 35 članov nahaja.

§ 28. Oskrbnjištvo podružnice obstoji iz jednega od društvenega odbora po predlogu podružničnih članov imenovanega in temu odgovornega voditelja in 4 odbor-nikov, kateri so v podružničnem shodu za dobo jednega leta voljeni. Število teh se lahko v potrebi pomnoži na osem. Odbor je sklepčen, če je razven voditelja še polovica članov navzočih.

§ 29 Podružnični voditelj zastopa podružnico proti oblastvi in tretim osebam. V važnih slučajih zamore društveni predsednik ali njega namestnik (§ 18.) zastopstvo sam prevzeti.

§ 30 Društveni odbor pridržuje si, če kateri podružničnih funkcionarjev njegova dela ne zvršuje v kraju in načinu, kakor se mu je naročilo, odrediti, da se znova voli in po sklepu društvenega odbora ima pravico zopetno volitev takega funkcionarja črtati.

§ 31. Podružnica ali vplačevalnica ima vsak mesec svoje računsko poročilo z vsim prilogami po društvenem odboru določenih instrukcijah in kakov preostanke glavnemu društvu odposlati. Za istinitost so razven voditelja tudi revizorji odgovorni.

§ 32. Podružnice so dolžne vsaki shod z naznanilom dnevnega reda vsaj 14 dni popred društvenem odboru naznaniti.

§ 33. Podružnica se lahko od društvenega odbora razpusti radi kršenja pravil ali če pade število članov pod deset.

§ 34. V zljajstvo vplačevanja se lahko v kraju, kjer se najmanj deset članov nahaja vstanovi vplačevalnica. Pri vstanovitvi imenuje odbor poverjenika, kateri mesečne doneske kakor tudi slučajne pritožbe članov sprejme in jih društvenemu odboru poroča. On je vezalni ud mej podružničnimi člani in društvenim odborom brez kake daljše funkcije.

Št. 10463. Pr.

Obstanek splošnega delavskega napredno-izobraževalnega, pravovarstvenega in podpornega društva v Ljubljani se po vsebini predstojčih in predrugačenih pravil v smislu § 9. društvenega zakona od 15. novembra l. 1867, št. 134 drž. zakona s tem potrjuje.

V Ljubljana, dne 1. decembra 1895.

C. kr. deželni predsednik:

Hein.

Knjižnični red.

Knjige izposojati smejo si le oni člani, kateri se lahko izkažejo z legitimacijo ali društveno knjižico, da niso v društvenih doneskih zaostali dva meseca. Več kot jedno knjigo si ne sme nihče izposoditi. Kedaj se knjige izposodujejo ali vračujejo prilepljeno je naznanilo v društveni sobi.

Knjiga se sme izposoditi:

do 200 strani	dva	tedna
> 300	> tri	>
> 400	> štiri	>
> 500	> pet	tednov
500 naprej	šest	>

Prestopek te odredbe kaznuje se z redno kaznijo 3 kr. na teden. V teku osmih tednov mora se vsaka knjiga vrniti. Knjige pripuščati drugim osebam ni dovoljeno.

Vsakemu članu je na prosto voljo, si zgoraj označeni čas podaljšati, mora pa to knjižničarju naznaniti. Vsako podaljšanje sme se samo na dva tedna raztezati.

Za vsako poškodbo za izposojeno knjigo je izposoditelj odgovoren. Izgubljeno knjigo mora izposoditelj kupiti ali pa za napravo nove v gotovini plačati.

Člani, kateri se branijo jim pripoznano kazen plačati ali knjižnico drugače oškodujejo se jim poraba knjižnice toliko časa lahko zabrani, da kazen plačajo ali storjeno škodo poravnajo.

Postavne knjige in leksike se ne izposodujejo, leže pa lahko mej knjižničnimi urami v društveni sobi vsakemu članu na vpogled.

Za društveno vodstvo:

Bruno Kössler,
zapisnikar.

Iv. Bajer,
predsednik.

Nadzorstvo društvenih doneskov.

	1896	1897	1898	1899
Januar				
Febrnar				
März				
April				
Mai				
Juni				
Juli				
Avgust				
September				
Oktober				
November				
December				

Nadzorstvo društvenih doneskov.

	1900	1901	1902	1903
Januar				
Februar				
März				
April				
Mai				
Juni				
Juli				
Avgust				
September				
Oktober				
November				
December				

Slovanska knjižnica

6K M

A 290

66009490246

COBISS ©